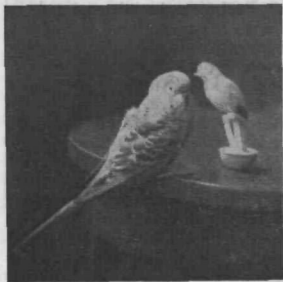

Naš Mojko

Kdo ga ne pozna? Vsi, ki stanujejo v hiši, in tudi tisti, ki prihajajo vanjo po dnevnih opravkih: raznašalka časopisov, mlekarica, postrežnica, pek, dimnikar in drugi. »Kje je Mojko? Kje je papagajček?« Prav zdaj ne utegne. Ravnokar obira v kletki bar.

Komaj pa pozvoni v predsobi, že je Mojko pri vratih in čeblja: »Kdo je prišel? Klanjam se!« Oh, ti večni obiski, ves dan samo obiski. Mojko! Revček si! Nikdar nimaš miru. Komaj se zdani, že je pokonci. V kletki je Mojko samo ponoči. Čez dan gre vanjo le tedaj, ko mu začne »kruliti v želodčku«. Drugače pa se ves dan spreletava po kuhinji, v predsobi, v kopalnici — povsod ga je dosti. Za trenutek se umiri, sede na kljuko pri oknu in gleda v zasneženo pokrajino. Če se oglasi na strehi vrabček —

potepušček, je naš Mojko ves nemiren in se mu oglašja: »Bibi! Pojdi sem, boš kaj povedkov? Kaj boš ti povedkov? Ali si ti naš?« Ko prileti vrabček na okensko polico in pobira zrnca, ki smo mu jih natrosili, brž zakliče: »Bibi! Bibičko!« Ko vrabček odleti, gleda Mojko ves žalosten za njim in kliče: »Kje je Bibi? Kje je Bibičko?«

Tudi poljubljeni zna naš Mojko. Ko mu rečem: »Daj poljubček!« nagne glavico in »cmokne« prav na usta, prav tako, kot je slišal nas, ko smo ga učili. Zelo rad poljubljuje ptička, ki ga vidi v zrcalu. Najprej mu prav prijazno govori: »Zlati ptičko! Daj poljubček! Lepega prosim — prosim — prosim! Pa še enega! Pa še tri! Še pet! Deset! Hvala lepa! Pridkan si, pridkan si!« Ko pa se ujezi, začne kimati z glavico, kot bi ga karal, in vpije: »Grd si! Grd si! Ti firbec, firbec! Lumpek!« A naslednji trenutek ga že zopet hvali in se mu dobrika: »Pridkan si! Pridkan si ti!« Ko nas kdaj nalahno vščipne v ustnico in ga kaznujemo s prstom po kljunčku, je brž užaljen in kima z glavo. Če mu rečemo: »Grd si!« odgovori: »Nisem. Ti si grd!« In če ne nehamo, zavpije: »Pusti!« Nato pa začne zmerjati: »Firbec si ti! Firbec! Firbec!« Kadar je čisto tiho v sobi, nas naš mali navihanec na to opozori in vzdihne: »Oh, kako je dolg čas!« Toda nima vseh domačih enako rad. Mlajšo sestro kliče od jutra do večera. Ko se zbudi, brž prileti k njej na posteljo in ji zakliče: »Hitro vstat! Ura je šest! Hitro učiti!« Ko se odpravljamo zdoma, Mojko to hitro opazi, skoči na ramo in nas ne puste ven. Končno ga denemo na štedilnik in ker je vaje, kaj

mu navadno takrat rečemo, že sam pove: »Boš čičkov, Mojko! Oh, kako zebka našega ljubčka!« Tudi zna razločno povedati, kako se piše in kje stanuje. Večkrat vpraša koga, ki pride k nam: »Kako se pišeš? Povej, hitro povej!« Tudi za god zna voščiti. Da, da, naš Mojko govori kot »raztrgan dohtar«. Vse zna in govori že nad 150 besed. Kdor ga vidi in sliši, se ne more dovolj naučiti njegovim navadam in besedičenju. Nepreravno čeblja, od jutra do večera se niti za trenutek ne ustavi. Sam sebi pravi: »Mojko je papagajček — žlobudravček!« Tako je povedal sestri Marjeti, ki ga je prišla obiskat: »Sestra Marjeta je prišla! Oh, kako ima lepe oči!«

Tak je naš Mojko in nič drugačen.

Ko smo ga dobili, je bil velik revček, mlad samček, komaj pet tednov star. Po rojstvu je Krakovčan in spada v trnovsko farno. Ni edinček, saj je imel štiri bratce in tri sestrice. Le Bog ve, koliko je danes še živih, Tudi ne vem, če mu še živita očka in mamica. Odnegli smo ga iz rojstne hiše, ko je komaj s svojimi bratci in sestricami zapustil valilno hišico. Kupili smo mu prijazno kletko in ga postavili v kuhinji na polico. Revček se nikakor ni mogel privaditi novemu domu. Prvi dan je mirno čepel na zgornji paličici in niti začivkal ni. Natrosili smo mu razno seme v posodico, a ni se ga dotaknil. Obesili smo mu prav nad glavo kito bara, še zmenil se ni zanj. V velikih skrbeh smo bili. In če nam ptiček pogine? Že se je nagnil dan k večeru, a naš Mojko — tako smo ga klicali takoj v začetku — se ni dotaknil nobene jedi. S strahom smo se drugo jutro približali kletki. Mojko je čepel na paličici in se nemirno razgledoval. »No, Mojko, kako smo spančkali? Ali bomo kaj zajtrkovali?« smo ga izpraševali. Mojko se pa ni kar nič zmenil za naša vprašanja. Zaprl je očke in dremal, samo dremal. Morda pa je bil bolan? Ne, ne, ni bil bolan, le samote ni bil vajen. Hudo mu je bilo po veseli družbi, po bratcih in sestricah. Zato je bil žalosten, zato se je tako klavarno držal in se mu še jesti ni ljubilo. »Kaj bo neki z njim? Srce mu bo od žalosti počilo. Kar nazaj ga ponese. Jutri ga odnese k bratcem, ali pa že danes zvečer.« Tako smo sklenili. Mojko pa se je premislil. Kar na lepem je začel obirati bar, zrnce za zrcem. Mojko je bil rešen. Bar mu je rešil življenje. Čim bolj slastno je drobil in luščil drobno semenje, tem živahnejši je postajal. Nič več se ni mevil. Bar ga je poživil. In že je skočil z zgornje paličice na spodnjo. Ozrl se je po baru, hotel ga je doseči, a ker je kita visela previsoko, je zopet brž skočil na zgornjo paličico in ga začel obirati. Tako je prav. Po treh dneh je ptiček skakljaj s paličice na paličico, obiral bau, se po kletki spreletaval in plezal po njej z enega konca do drugega. »Aha, rad bi se izmuznil iz kletke! Ne boš, Mojko! Le umiri se!« In Mojko se je umiril in obsedel na paličici.

Čez nekoliko dni sem mu odprla vratca v kletko in ponudila hrano na dlani. Umaknil se je v kot in nezaupljivo zrl vame. »Kaj naj to pomeni? Čemu steguje roko v kletko? Ali me hoče prijeti?« si je najbrž mislil. Lepo sem mu prigovarjala, naj se nikar ne boji, saj mu nočem nič hudega. Pa se je ptiček ojunačil, približal roki in začel pobirati seme. Še na prst se je povzpel in se nato zvedavo oziral okoli. Kmalu je spoznal, da se mu ni treba bati. Umaknila sem roko s ptičkom iz kletke in ga nosila okrog po sobi. Joj, to je bilo zanj nekaj povsem novega. »No, Mojko! Ptiček moj! Kam pa kam? Na izprehod pojdeva!« Približala sem mu kazalec leve roke in Mojko je kmalu preskočil z enega prsta na drugega. Vedno sem mu mirno govorila in zato je postajal od dneva do dneva zaupljivejši. Večkrat na dan sem mu pomolila v kletko prst. Komaj je Mojko to opazil, že je stopil nanj. Nič več se ni obotavljal. »Aha, zdaj pojdemo zopet na izprehod!« si je mislil. Čez teden dni sva se že imenitno razumela. Ko sem se približala kletki, je brž priletel k vratcem, in komaj sem mu odprla, je že skočil

na prst. Stoječemu na prstu sem mu dajala hrano in Mojko se ni prav nič več bal. Postal je povsem krotak in zaupljiv. Ko se je najedel, sem ga odnesla zopet v kletko ter odšla po opravkih. Vsakokrat, ko sem se mu približala, je silil iz kletke, me proseče pogledoval, kot bi hotel reči: »No, ali pojdeva na izprehod?« Takšen je bil naš Mojko v prvih treh mesecih. Krotak in udomačen.

To pa še ni bilo vse, saj je bil Mojko določen za nekaj več. Sklenili smo: »Tebe bomo povišali nad vse druge. V šolo pojdeš in učen gospod boš! To bo imenitno, kaj ne, ljubček?«

Ko je bil Mojko tri mesece star, je postal učenec. Bil je zelo priden, ukazeljen in poslušen ptiček. Dvignila sem ga iz kletke na prstu ter ga približala k ustnicam. Prav razločno in počasi sem mu večkrat zaporedoma izgovorila besedo: »Moj-ko! Moj-ko!« Da bi le videli našega ljubčka, kako je bil pozoren in poslušen. »Moj-ko! Moj-ko!« Dvakrat in tudi večkrat na dan je prihajal Mojko k pouku. Vsakokrat sva se učila po 10 minut. Ni se morda naveličal, kaj še, nasprotno, kar v glavo mu ni šlo, da je šole konec, ko sva prenehala s poukom. Sedeč na prstu, tik pred usti, me je verno poslušal, ne da bi trenil z očmi. S ključkom mi je silil v usta, kot bi hotel reči: »Še, še!« Če sem prenehala govoriti, me je narahlo vščipnil v ustnice, češ: »Ali boš ali ne?« Nestrpno sem pričakovala onega dne, ko bo tudi Mojko izpregovoril prvo besedo. A on je še vedno čebljak po svoje, kar pa jaz nisem mogla razumeti. »Mojko, ljubček! Kdaj boš izgovoril prvo besedo?« Nisem čakala zaman. Po treh mesecih pouka sem nekega dne slišala, da je v kletki sedeč ponavljal besedo: »Moj-ko!« Nisem se mogla dovolj načuditi. In zopet sem prisluškovala njegovemu čebljanju. Tedaj pa je že prav razločno dejal: »Moj-ko! Mojko! Torej prvi uspeh po truda polnem učenju. Živijo Mojko!

Zdaj pa je šlo kot ura. Vsak dan je povzel kakšno novo besedo. Najhitreje si je zapomnil besede s končnico »ček«, n. pr. ljubček, srček, tiček, Jurček, angelček, ciganček itd. Prav tako razločno izgovarja besede, ki se začenjajo z glasnikom »p«, n. pr. pusti, papagajček, papkov, pančkov, povedkov, pojkov itd. Ker zna nad 150 besed, ki jih sestavlja »po svoje«, ga je kaj prijetno poslušati. Vsak dan nam zaščebeta kaj novega, da se moramo smejeti do solz. Tako pravi: »Znam sto besed, še pet, še deset!« Večkrat tudi odgovarja na vprašanja, ki si jih sam zastavlja: »A ti si pančkov? — Ja si ptička slišal? — Ja!« Zlasti besedo »hitro« kaj rad uporablja. N. pr.: »No, pojdi hitro! — Hitro daj poljubček! — Hitro vstati! — Ura je šest!« Ropota ne poslušata rad. Kadar kdo na dvorišču iztepa preprogo, brž zleti na okno in vpije: »Pst! Tiho bodi!« Ko utihne, je tudi sam tiho. Posebno rad se ogleduje v ogledalu. Ko smo mu dali ogledalce in pripomnili, da se bo »gledkal v špeguček«, si je kmalu zapomnil. Ko dobi kakršno koli bleščečo stvar, brž ponavlja: »V špeguček gledkal!« Zelo rad meče z mize svetle predmete: naprstnik, gumbe itd. Najraje ima igle. Brž steče k blazini in jih začne puliti in metati na tla. Ko mu zagrozimo: »Pusti!« se malo zmeni in vpije: »Nič pusti! Kaj pusti, Firbec!«

Vidite, otroci! Tak je naš Mojko. Včasih je zelo priden, včasih pa tudi poreden. Pa ga imamo vendar zelo, zelo radi.